

Resumé

Právní institut manželství a s ním spjaté majetkové vztahy mezi manžely snad více než jiné právní oblasti podléhá sociálním změnám a náladám ve společnosti, které určují další vývoj a směřování této pro život významné oblasti práva. Problematika manželských majetkových vztahů je v současné době pro právní laiky komplikovaná, veřejnost nejenže nemá dostatečné právní povědomí o variantách, výhodách a nevýhodách jednotlivých smluvních modifikací manželského majetkového práva, kterých je z daného důvodu využíváno pomálu, často se lze ale setkat i s tím, že manželé či snoubenci nemají představu ani o tom, co vůbec je obsahem základního a subsidiárního zákonného manželského režimu, tedy společného jmění manželů, což může mít následně významný dopad na jejich životy.

Cílem předkládané rigorózní práce bylo zhodnocení, zda soudobá tuzemská právní úprava modifikací společného jmění manželů obстоjí ve srovnání se španělskou právní úpravou obsaženou v Código Civil, zákoníku s dlouholetou tradicí, a v čem je případně možné nacházet inspiraci pro úvahy *de lege ferenda*. Předkládaná práce sestává ze sedmi kapitol, které jsou dále z důvodu větší přehlednosti systematicky členěny do dalších podkapitol.

Úvodní kapitola práce je věnována historickému vývoji moderní právní úpravy manželského majetkového práva, který zrcadlí sociální změny ve společnosti včetně změn v chápání vzájemného postavení muže a ženy, tedy manžela a manželky. Následující kapitola pojednává v obecné rovině o aktuální tuzemské právní úpravě s jejím zasazením do kontextu evropského právního prostoru s důrazem na právní úpravu Španělského království. Třetí kapitola je již věnována samotným smluvním modifikacím zákonného manželského majetkového režimu, přičemž úvodní část dané kapitoly pojednává o vývoji tuzemské a španělské právní úpravy modifikačních smluv, další část obsahuje výklad o samotných smluvních stranách smluv o manželském majetkovém právu a o jejich formálních náležitostech včetně srovnání se španělskou právní úpravou, která zakotvuje *las capitulaciones matrimoniales*. Čtvrtá kapitola se podrobně zabývá samotným obsahem základního a zároveň subsidiárního manželského majetkového režimu, tedy režimem společného jmění manželů a jeho španělskou obdobou, *sociedad de gananciales*. V následující kapitole jsou podrobně rozebrány

jednotlivé druhy smluvených režimů společného jmění, pozornost je postupně věnována režimu oddělených jmění, režimu vyhrazujícímu vznik společného jmění ke dni zániku manželství, režimu zúžení rozsahu společného jmění v zákonném režimu nebo rozšíření společného jmění v zákonném režimu. Zmíněné modifikace společného jmění jsou porovnány se svými španělskými obdobami, tedy *régimen de separación de bienes* (režim úplného oddělení majetku) a *régimen de participación* (režim oddělení majetku s účastí na zvýšení hodnoty majetku). Šestá kapitola se zabývá limity smluvních ujednání o rozsahu společného jmění. Výsledky komparativní analýzy a zhodnocení tuzemské právní úpravy ve srovnání s úpravou Španělského království jsou pak předloženy v závěrečné kapitole této práce.